

РЕШЕНИЕ

№ 4851

гр. София, 20.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 18.06.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Кристина Българиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3974** по описа за **2021** година докладвано от съдия Боряна Петкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на адв. М. Г., като пълномощник на ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО [фирма], ЕИК[ЕИК], срещу РЕШЕНИЕ от 08.03.2021г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 111^{-ти} с-в по н.а.х. дело № 12302 по описа за 2020г.

Касаторът претендира за неправилност на обжалвания съдебен акт като постановен при допуснати съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон - касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 вр. ал. 2 от НПК вр. чл.63, ал.1, изр.2 ЗАНН. Възразява, че Наказателното постановление (НП) не съответства на фактическата обстановка, описана в акта за установяване на административно нарушение (АУАН), в който липсват данни да е налице предишно нарушение от същия вид. Твърди, че налагането на санкция по реда на чл. 644, ал. 2 от Кодекса за застраховането (КЗ), за нарушение на чл. 108, поради наличието на предходно нарушение по чл. 107 КЗ (отм.), представлява правоприлагане вследствие на тълкуване и аналогия на закона, т.е налагане на санкция по аналогия, което според Закона за нормативните актове (ЗНА) е недопустимо в административнонаказателното производство. Смята, че АУАН не съдържа пълно

описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението. Поддържа, че е неправилна правната квалификация на нарушението – касае се за претенция по застраховка „Гражданска отговорност“, поради което са приложими разпоредбите на чл. 496 и сл. КЗ. Касаторът счита, че нарушението се явява маловажно по смисъла на чл. 28 ЗАНН, тъй като към момента на съставяне на АУАН застрахованият изцяло е получил определеното му застрахователно обезщетение. Твърди също, че неправилно е определена датата на извършване на нарушението. Прави искане да бъде отменено обжалваното съдебно Решение и вместо него по същество на спора да бъде отменено и НП № Р-10-434/21.08.2020 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“. Алтернативно моли съда да измени НП № Р-10-434/21.08.2020 г., като наложи санкция в размера, определен в чл. 644, ал. 1, т. 1 КЗ.

Ответникът – ЗАМЕСТНИК-ПРЕДСЕДАТЕЛ на Комисията за финансов надзор (КФН или Комисията), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Г. поддържа, че обжалваното съдебно решение е правилно и не са налице сочените касационни основания за неговата отмяна. Доводи за неоснователност на касационната жалба излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата на РБългария, представлявана от прокурор М. от Софийска градска прокуратура (СГП), дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, като взе предвид наведените касационни доводи, извърши проверка на обжалваното съдебно Решение, съобразно чл. 218, ал. 2 АПК и след като прецени събраните доказателства, приема от правна страна следното: Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211 АПК и е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С НП № Р-10-434/21.08.2020 г. на Застрахователно дружество (ЗД) [фирма] е наложено административно наказание - „имуществена санкция“, в размер на 3500 (три хиляди и петстотин) лева, на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2^{po} във вр. с ал. 1, т. 2 КЗ и § 1, т. 51 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КЗ, за това, че в предвидения от закона срок от петнадесет работни дни след представяне на всички доказателства по чл. 106 КЗ, застрахователното дружество не се е произнесло по един от алтернативно посочените в т. 1 и т. 2 на чл. 108, ал. 1 КЗ начини по застрахователна претенция (щета) №[ЕГН]/14.10.2019 г., с което е била нарушена разпоредбата на чл. 108 КЗ.

С процесния съдебен акт е ПОТВЪРДЕНО НП № Р-10-434/21.08.2020 г.

За да постанови този правен резултат първостепенният съд е събрал относими писмени и гласни доказателства и въз основа на тях е приел следното: НП е издадено от компетентен административнонаказващ орган по смисъла на чл. 47, ал. 2 ЗАНН, въз основа на редовно съставен АУАН. При издаване на АУАН не са били допуснати съществени процесуални нарушения, които да компроментират отразените в него фактически констатации. Както в АУАН, така и в оспореното НП са описани нарушението и обстоятелствата при които е извършено. Въз основа на събраните доказателства първостепенният съд е приел, че касаторът ЗД [фирма] е извършил вмененото му нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ, във връзка с което правилно е била ангажирана административно-наказателната му отговорност. Приел е също, че

нарушението е било извършено при условията на повторност по смисъла на §1, т.51 от Допълнителните разпоредби на КЗ, поради което и наложената санкция е законосъобразна и справедлива.

Тези изводи се споделят изцяло от настоящия решаващ състав.

Пред касационната инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК, поради което и на основание чл. 220 АПК се приемат за доказани фактите, така, както са установени от СРС: На 16.04.2020 г. в КФН е постъпила жалба по повод забавено произнасяне по заведена претенция на основание настъпило застрахователно събитие и сключен договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач на моторно превозно средство (МПС). По този повод с писмо от 23.04.2020 г. Комисията е изисквала от застрахователното дружество да представи писмени обяснения по случая, както и заверено копие от цялата документация по застрахователна претенция № [ЕГН]. Документите са постъпили в КФН на 13.05.2020 г. В хода на проверката било установено, че на 14.10.2019 г. Жарко Д. е подал пред ЗД [фирма] уведомление за изплащане на застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди, на основание задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на водача, виновен за ПТП. Документите, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията, са били представени при завеждане на щетата. След 14.10.2019 г. не са били изисквани допълнително доказателства за установяване на претенцията. Застрахователното обезщетение е било изплатено на 12.05.2020 г., като срокът за произнасяне по чл. 108, ал. 1 КЗ е изтекъл на 04.11.2019 г.

Горните факти не се оспорват от касатора и са установени с приетите по делото писмени и гласни доказателства.

Съгласно приложимата норма на чл. 108, ал. 1 КЗ застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква „А“ от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като:

- а) определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или
- б) мотивирано откаже плащането.

За нарушение на разпоредбите на КЗ, включително за неизпълнение в срок на задължението по чл. 108, ал. 1 законът – чл. 644, ал. 1, предвижда административно наказание – „глоба“ или „имуществена санкция“ в посочените в т. 1 и т. 2 размери. При повторно нарушение размерът на санкцията се определя съгласно разпоредбата на чл. 644, ал. 2 КЗ. Според определението, дадено в § 1, т. 51 ДР, „повторно нарушение“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на НП, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

В случая касаторът ЗД [фирма] не твърди и не представя доказателства, че в срок до 04.11.2019 г., се е произнесъл по щета № [ЕГН] по някой от начините, предвидени в чл. 108, ал. 1 КЗ. Не е спорен и фактът, че срокът за произнасяне е започнал да тече от 14.10.2019 г., на която дата са били представени всички документи по чл. 106 КЗ. Следователно, законосъобразен е изводът на административно-наказващият орган и на първостепенния съд, че застрахователното дружество е извършило нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ.

Неоснователни са доводите на касатора, че дадената от административно-наказващия орган правна квалификация е неправилна, тъй като по отношение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ е приложима специалната норма на чл. 496 КЗ,

а не общата разпоредба на чл. 108 КЗ. Застраховката „Гражданска отговорност“ е посочена в приложение № 1, раздел II, буква „А“, т. 10, и тъй като не е за големи рискове по смисъла на определението, дадено в § 1, т. 31 ДР, задължението на застрахователя по чл. 108, ал.1 КЗ я обхваща. От друга страна чл. 496, ал.1 КЗ предвижда, че срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да е по-дълъг от три месеца от нейното предявяване по реда на чл. 380 пред застрахователя, сключил застраховката, или пред неговия представител за уреждане на претенции. Според изричната разпоредба на чл. 108, ал. 3 КЗ в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 КЗ, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 КЗ. Следователно съотношението между двата срока е нормативно установено, като всеки от тях има самостоятелно приложно поле, което е законово разграничено от това на другия, без помежду им да има застъпване. Двата срока не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

Правилно първостепенният съд е приел, че с оглед с оглед събраните в производството писмени доказателства е било безспорно установено по делото, че процесното нарушение е извършено в условията на „повторност“, съгласно определението на § 1, т. 51 ДР КЗ, тъй като разпоредбата на чл. 107, ал. 1 от отменения КЗ и сега действащата норма на чл. 108, ал. 1 са идентични по отношение на задължението на застрахователя да се произнесе по предявена пред него застрахователна претенция в определен от закона срок. В тази връзка неоснователни са и оплакванията на касатора, че след като фактът на повторност не е бил установен в АУАН е налице съществено нарушение на процесуалните правила довело до ограничаване на правото на защита на наказаното лице. Настоящият решаващ състав приема, че с АУАН следва да бъде установено деянието, съставляващо нарушение, като фактът на повторност не е елемент от фактическия състав на нарушението. Въпросът дали деянието е извършено при условията на повторност се отразява единствено на размера на административното наказание. Извън горното и за пълнота на мотивите следва да се отбележи, че според изричната норма на чл. 53, ал. 2 ЗАНН наказателно постановление се издава и когато е допусната нередовност в акта, стига да е установено по безспорен начин извършването на нарушението, самоличността на нарушителя и неговата вина. В случая е безспорно установено по делото, че процесното нарушение е извършено повторно, поради което и правилно е наложено административно наказание по чл. 644, ал. 2 КЗ.

Правилно е определена датата на нарушението – първият работен ден след изтичане на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 КЗ. Както бе посочено по-горе всички документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията са представени на 14.10.2019 г. От 15.10.2019 г. до 04.11.2019 г. включително липсва произнасяне, поради което правилно 05.11.2019 г. (вторник, работен ден) е посочена като дата на извършване на нарушението.

Не може да бъде споделено и възражението, че конкретният случай е маловажен и следва да се приложи чл. 28 ЗАНН. Неизпълнението на задължението разкрива реална обществена опасност, имайки предвид характера на засегнатите обществени отношения, свързани с гарантиране и своевременно удовлетворяване на вземанията на застрахованите лица. Освен това в конкретния случай се касае за „повторност“ по

смисъла на § 1, т. 51 от ДР на КЗ, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение.

Наложено с НП наказание е определено справедливо, тъй като санкциониращият орган се е съобразил с критериите за определяне на наказанието по чл. 27, ал. 2 ЗАНН. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл. 2 КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно – бързото уреждане на претенции към потребителите на застрахователни услуги. Както беше посочено нарушението е повторно, което показва, че застрахователят проявява тенденция да не спазва разпоредбите, регламентиращи задълженията му в основен сегмент от неговата дейност. Също така наказващият орган е отчел и продължителното забавяне при изпълнение на застрахователя за произнасяне по претенцията – почти шест месеца, което също показва завишена опасност на деянието.

По изложените доводи настоящият касационен състав приема, че първостепенният съд е постановил валидно, допустимо и правилно решение, в съответствие с материалния закон и без да е допуснато съществено нарушение на процесуалните норми, което да съставлява отменително основание.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, като същото следва да бъде определено в размер на 100 (сто) лева, на основание чл. 63, ал. 5 ЗАНН (ДВ, бр. 94/29.11.2019 г.), във вр. с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, във връзка с чл. 63, ал. 1 ЗАНН, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, III^{-ти} Касационен състав

РЕШИ

ОСТАВЯ В СИЛА РЕШЕНИЕ от 08.03.2021г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, Наказателно отделение, 111^{-ти} с-в по н.а.х. дело № 12302 по описа за 2020г.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление – [населено място], район Л., [улица], да заплати на КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР, представлявана от председателя, с адрес: [населено място], [улица], разноски в размер на 100 (сто) лева за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.

